

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

NATIONAL LIBRARY
The PEOPLE'S VOICE

FEB 6 1969

Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 180 Claremont St., Toronto 2, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10¢

Nr. 46

BIBLIOTHEQUE NATIONALE

Penktadienis, Gruodžio (December) 6, 1968, Toronto, Ontario

M E T A I XXXVII

Kontinentinę Konferenciją Vietnamo Karui Baigti Dominavo Kairiosios Organizacijos Gražiai Užsibaigė Noreikų Maršrutas JAV ir Kanadoje

MONTREAL. — Čia įvykusioj Amerikos kontinento konferencijoj Vietnamo karui baigti aiškiai viršūmė kairiosios organizacijos. Tokios, kaip Black Panthers, Nacionalio Išsilaisvinimo Frontas, Separatistai. Priimta rezoliucija pasisakė ne tik už baigimą karo Vietname, bet ir už Kvebeko separatistų teises, už jų kovą prieš JAV imperializmą, pasireiškiantį per Kanados kolonializmą.

Konferenciją sulaukė nuo skilimo buvimas vietnamiečių, ypač NIF atstovo Nguyen Van Ba. Jie pakreipė konferenciją į tą kryptį, kuri ruošėjų buvo numatyta. Rezoliucijoje reikalaujama, kad amerikiečiai pasitrauktų ir leistų patiems vietnamiečiams susitvarkyti.

Buvo atsiradusi grupė, kuri porą kartų norėjo prasiveržti prie platformos su rezoliucija, pasmerkiančia Varšuvos pakto įsikišimą į Čekoslovakiją. Kada nepavyko, ji išėjo iš konferencijos.

Juodųjų Pantherų lyderio kalba, kurioje jis agitavo už bendrą karą Vietname, JAV ir kitur, kad pašalinti rasistinę opresiją, pabrėžė, kad bendru siekiu turi būti nuvertimas biznierių, demagogiškų politikierių ir kiaušiškių policinių jėgų visame pasaulyje. Jis sakė, kad Juodųjų Pantherų partija Jungtinėse Amerikos Valstijose nari atskirų negrų mokymų ir teismų, atleidimo negrų nuo militarinės tarnybos,

Wilsonas Kaltina Vokietijos Valdžią

LONDONAS. — Britanijos premjeras Harold Wilson kaltina Vakarines Vokietijos valdžias pareigūnus dėl nesutikimų finansinės krizės klausimu ir sukėlimo diplomatinį kivirčių.

Wilsonas pradžioje palaikė Vokietijos planą Prancūzijos lėšomis gelbėti iš krizės, bet prezidentui De Gaulliui atmetus planą ir Jungtinėms Valstijoms parėmus Prancūzijos franką, dabar kaltina Vokietiją.

Finansų krizė tiek Prancūzijoje ir Anglijoje toli gražu dar nepasibaigė.

amnestijos visiems negrams, ir kad Jungtinės Tautos pravesių plebiscitą, ar negrai nori savo atskiros valstybės Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Pradžioje konferencijos kraštutinieji JAV delegatai konsuadė konferencijos, įteikdami ultimatumą sukelti \$1,200 atgabendimui Juodųjų Pantherų vado ir jo asmeninių sargų iš Kalifornijos. Girdi, konferencijos organizatoriai sulaužę priedą atgabenti jį. Jų lyderis Mr. Seale vėliau buvo atgabentas.

Baigiant konferenciją buvo viešai deginamos amerikiečių šaukimo kariuomenės kortos.

Reikia pasakyti, kad konferencija nedavė tokių rezultatų, kokių buvo tikėtasi.

Sudarė Sutartį su Tarybų Sąjunga

HONG KONG. — Šiaurinio Vietnamo žiniomis, buvus sudaryta Šiaurinio Vietnamo ir Tarybų Sąjungos sutartis, kuri užtikrina Šiaurės Vietnamui gausią paramą.

Tarybų Sąjunga duosianti maisto, kuro, ginklų ir amunicijos.

Sutartis buvus sudaryta Maskvoje, kur buvo nuvykusi Šiaurės Vietnamo misija su vicepremjėru priešakyje.

Tarp kitko, Tarybų Sąjunga aprūpinsianti Šiaurinį Vietnamą transporto reikmenimis, pastatysianti plieno, kitų svarbių metalų įmones, padėsianti išvystyti žemės ūkį.

Idomu, kad Šiaurinis Vietnamas pakrypo nuo Kinijos prie Tarybų Sąjungos.

TITO NETIKI GANDAMS APIE UZPUOLIMĄ

JAICE. — Jugoslavijos prezidentas Tito pareiškė, kad Tarybų Sąjungai nėra prasmės pulti Jugoslaviją.

Vakaruose diena dienon kartojama, būk Tarybų Sąjunga ruošiasi panašiai užpulti Jugoslaviją, kaip kad buvo Čekoslovakijoj.

PARYŽIUS. — Francija nutarė neturėti kitais metais nukilinių bandymų.

Niksonas Turės Turėti Savo Vadovą Paryžiuje

PARYŽIUS. — W. A. Harriman pranešė būsimam prezidentui Niksonui, kad jis nedalyvaus Paryžiaus pasitarimuose pasibaigus laikui. Niksonas turės paskirti savo žmogų.

Pietų Vietnamo valdžia sutikus dalyvauti, bet atrodo, kad atsiranda kliūtis — prezidentas De Gaulle nenorįs viceprezidento Ky patikti pagal protokolus kaip viceprezidento.

Įėjo Madon Pasukti Orlaivius į Kubą

MIAMI. — Čia sugrįžo visi keleiviai, kurie buvo atsidūrę Kuboje, kada tūlas pabėgėlis, nusivylęs gyvenimu JAV, priverstė JAV keleivinį orlaivį pasukti į Kubą.

Šiais metais jau 17 amerikiečių orlaivių tokiu būdu aplankė Kubą. Kubos valdžia visiems leido grįžti namo. Paliko tik tie, kurie panaudojo grąšnimus, kad priverstus lakūnus skristi į Kubą.

Vakaruose Didėja Šnipavimo Baimė

WASHINGTON. — Anksčiau NATO bloke pasireiškė didelė baimė, kad Tarybų Sąjungai išduodamos NATO karinių jėgų paslaptys. Dabar ir Vašingtone pasireiškia baimė. Bijojasi, kad Europoje JAV karinės jėgos, kuriose yra branduolinių ginklų, žinomos Tarybų Sąjungai.

Turkijoj ir Vokietijoj tardomi nužiūrėti šnipavimu žmonės. Vokietijos vienas žymus militaristas nusizudė įtartas šnipu.

JAV ir Britanijos planus Čekoslovakijoj irgi Tarybų Sąjungai žinojo anksčiau, pripažįstama Vašingtone.

TORONTO. — Dr. A. Borgiel teigia, kad orlaivių triukšmas ir užterštas oras gali iššaukti protinius ir fizinius susirgimus, sužaloti žmones lytiniai.

Jis užstoja žmones, kurie priešinosi Toronto tarptautinio aerodromo išplėtimui.

TORONTO. — Praėjusį sekmdienį čia toj pačioj auditorijoj įvyko Virgilijaus ir Žanetos Noreikų atsisveikinimo koncertas. Vėl prisirinko daug torontiečių (buvo apyplinė auditorija) pasiklausyti tarptautiniai pagarsėjusio Vilniaus operos solisto, kuriam akompanavo jo žmona Žaneta. Ir vėl torontiečiai labai šiltai juos priėmė ir širdingai atsisveikino.

Noreikai, atvykę Kanadon praleisti savo atostogas pas gimnaisčius, mažai poilsio turėjo. Jie turėjo koncertus Montreale, Hamiltone, Londone, Windsore, Chicagoj, Bostone, New Yorke, o ant galo — antru kartu Toronte. Tūkstančiai lietuvių pasiklausė tokio gražaus ir tvirto Noreikos balso.

Kaltina Policiją Už Riaušes Čikagoj

WASHINGTON. — Paties prezidento Johnsono paskirta komisija ištirti riaušes Čikagoje demokratų konvencijos metu raportavo, kad už tas riaušes daugiausia kalta policija, kuri labai žiauriai elgėsi su demonstrantais.

Tiesa, demonstrantai taip pat nesigailėję policijos, bet vistiek tas nėra užtektinas patelšimas policijai.

Komisija sako, kad jeigu nebūsimas imamas akcijos prieš policiją, tai labai blogai atsilieps į tuos policininkus, kurie elgėsi tinkamai.

Valdiška spaustuvė nenori spausdinti šio raporto, kadangi raporte esą daug nešvarių išsireiškimų, naudotų policininkų ir demonstrantų riausių metu.

SANTA CLAUS SUBANKRUTAVO

PARYŽIUS. — Šiomet Francijos vyriausybė jau nebeveidins Pere Noel (Santa Claus), kaip kad darydavo kitais metais. Valdžia nebeturi pakankamai pinigų.

Kitais metais vyriausybė atsakydavo į vaikų laiškus Pere Noel ir atsiųsdavo dovanų.

Toronto. — Mokslinis centras, statomas Toronte, kainuos \$20,000,000.

Ne visur jie taip šiltai buvo sutikti. Pavyzdžiui, Chicagoje buvę tariamasi net pikietuoti. Pikietuoti niekas nepikietavo (matyti gėdyjosi žmonės viešai pasirodyti), bet buvę išdėlioti atsisaukimai parduotuvių languose, smerkianti svečius. Draugą norėję nubausti už paskelbimo įdėjimą. O Brooklyne, Darbininkas visai atsisakė dėti net apmokamą skelbimą. Jo šalininkai, matyti, boikotavo koncertą.

Montreale Nepriklausoma Lietuva dėjo garsinimą, bet matyti jos šalininkai boikotavo.

Toronto lietuviams tenka pagyrimas už tai, kad jie vertino Noreikus kaip menininkus, gražiai priėmė ir išlydėjo. Pagirti tenka ir tuos, kurie suorganizavo jiems koncertų maršutą. Tuomi jie davė progą platesniam susipažinimui su svečiais iš Lietuvos.

Apie patį dainininką nebėra ko daugiau rašyti. Nekartą apie jį buvo rašyta ir kalbėta. Tai retų gabumų dainininkas. Ir pajėgus. Nedaug rasime tokių solistų, kurie galėtų išdailnuoti kelias valandas su maža pertrauka.

Kanados lietuvių linki jiems abiemis geriausios sveikatos ir dar didesnio pasisekimo jų darbuose. Gal kada susidarys sąlygos jiems dar kartą atsilankyti.

Izraelis Tikrai Ieško Sau Bėdos

JERUZALIMAS. — Izraelio "komandai" įsibrovė 37 mylias į Jordano žemę ir išsprogdino du tiltus. Armijos spoksmanas pareiškė, kad įsiveržėliai laimingai sugrįžo.

Prieš kiek laiko tokie Izraelio armijos "komandai" buvo įsiveržę slaptai 140 mylių į Egipto žemę, susprogdino du tiltus, vieną elektrinę.

Izraelio armijos vadai teigia, būk tai daroma atsilyginti arabams už sabotazą.

Manoma, kad tokie "komandai" buvo nakties metu nunešti helikopteriais, o atlikus darbą parnešti atgal. Tokio ilgo kelio pėsti juk negalėjo atlikti taip staigiai, trumpu metu.

Kaip Eina LB Vajus

Laikė praeitais savaitės gauta 3 naujos prenumeratos ir \$311 aukų. Vajininkų eilę papildė Sudburio, Kapuskasingo ir Timminso vajininkai J. Brazdžius, F. Artišauskas ir J. Dereškevičius. Pirmiau atsiliepė sieji Windsor, Montreal, New Yorko valstijos, Mass. valstijos, Čikagos, Albertos provincijos, Toronto ir kelių kitų vietovių vajininkai gražiai papildė vajaus rezultatus. Iš visų vajininkų didžiausią šuolį vajaus veikloje padarė windsorietis Geo. Kodis, sudburietis J. Brazdžius, torontietis A. Daukantas ir eilė kitų vajininkų.

Iki gruodžio 2 d. vidurdienio gauta vajaus veiklos rezultatų sekančiai:

Iš pirmo rajono 4 naujos prenumeratos ir \$932.75 aukų.

Iš antro rajono 7 naujos prenumeratos ir \$800.76 aukų.

Iš trečio rajono 2 naujos prenumeratos ir \$120 aukų.

Iš ketvirto rajono 1 nauja prenumerata ir \$83.55 aukų.

Iš Jungtinių Valstijų 5 naujos prenumeratos ir \$816.50 aukų. Ir iš Skotijos \$7.60 aukų.

Bendrai laike šio vajaus gauta 19 naujų prenumeratų ir \$2,761.16 aukų. Iki būtinosios vajaus kvotos išpildymo dar trūksta 56 naujų prenumeratų ir \$2,238.84 aukų.

Skirtingų vietovių vajininkai dabar turi punktų sekančiai:

Montrealo vajininkai	2,430
Toronto	1,552
Windsoro	461
New Yorko valst.	412
Čikagos	402
Pensilvanijos	400
Port Arthuro	310
Mass. valstijos	286
Baltimorės	248
Londono-Rodnės	230
Hamiltono	195
Sudburio	194
Connecticut valst.	138
Detroito	136
Vankuverio	135
Kalifornijos	132
Tilsonburgo	114
Albertos prov.	99
Timminso	72
Kapuskasingo	58
New Jresey valst.	32

Ir keleto kitų vietovių vajininkai turintieji po mažiau kaip 50 punktų, kurių skaičius laike praeitais savaitės nepasiekė.

Vajaus laikotarpis jau daugiau negu įpusėjo, o vajaus uždavinių atlikimas, ypatingai naujų skaitytojų gavimas, labai skaudžiai atsilikęs. Pakartotinai, prašome visus Liaudies Balso draugus-es padidinti pastangas ir pasiaukojimą gavimui ar užrašymui naujų prenumeratų. Metinių švenčių proga skiriamų giminėms ar draugams dovanų skaičių pasistenkime įtraukti bent po vieną naują prenumeratą.

Ateinantį sekmadienį, gruodžio 8 d., torontiečiai ruošia LB metinį parengimą. Tai bus me-

tinis jau palikęs tradiciniu Liaudies Balso draugų ir draugių susitikimas ir kartu paremimas savaitraščio. Visus Pietinės Ontarijos LB skaitytojus ir jų šeimas torontiečiai kviečia į šį parengimą. Nuo šio parengimo pasėkmingumo labai daug priklausys Liaudies Balso išsilaukimas per ateinančius metus.

K. Kilikevičius

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Andrulienė, Chicago, prisituntė nuo Čikagos Moterų Kultūros Klubu \$10 aukų.

V. Zilaitis, Norwood, Mass., atsiliepdamas į LB vajaus reikalą prisituntė \$10 aukų.

P. Vizbaras, St. Francis, Alta., atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo LB paramai \$3.

M. Venskaitis, Montreal, užrašė naują prenumeratą į Lietuvą ir atsinajino sau.

P. Kisieliene, Montreal, prisituntė atnaujintų prenumeratų ir nuo L. Skripkos \$6 ir D. Norwich \$5 aukų.

J. Urbanavičius, Montreal, prisituntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$16 surinktų aukų. Aukojo: Laflenche LB skaitytojas \$6, K. Giedraitis ir S. Wallon po \$3, P. Barzdenis ir P. Trečiokienė po \$2.

A. Daukantas, Toronto, vėl pridavė keliolika atnaujintų prenumeratų, švenčių proga pasveikinimų paskelbti ir nuo S. Poškaus \$2 aukų.

J. Vilkeliene, Laval-Montreal, prisituntė nuo velionės E. Tamšauskienės dukterų \$5 aukų.

F. Masys, per J. Brazdžių, Sudbury, Ont., atsinajino prenumeratą sau, atnaujino tris į Lietuvą ir paaukojo LB paramai \$24.

Walter Račkauskas prisituntė nuo Haverhill, Mass., grupės pažangios spaudos rėmėjų dėl LB paramos \$8 aukų.

J. Brazdžius, Sudbury, Ont., prisituntė keliolika atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe keturias jo paties apmokėtas į Lietuvą ir JAV, paaukojo LB paramai \$30 ir prisituntė nuo R. Českausko \$5 aukų.

J. Čeponis, LaSalle-Montreal, vėl prisituntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$15 surinktų aukų. Aukojo: Samsonas ir Ant. Matiukas po \$5, A. Lapinskas \$3 ir P. Meškis \$2.

J. Dereškevičius, Timmins, Ont., prisituntė naują prenumeratą užrašytą J. Slavėno į Lietuvą, keletą atnaujintų ir \$14 surinktų aukų. Aukojo: J. Didval ir J. Dereškevičius po \$3, P. Jasiunas, J. Slavenas ir F. Paliliunas po \$2, P. Kasperaitis ir J. Aleknavičius po \$1.

Geo. Kodis, Windsor, Ont., prisituntė 22 atnaujintas pre-

numeratas, švenčių proga pasveikinimų paskelbti ir \$88 surinktų aukų. Aukojo: S. Baltulis \$23, W. Savickas \$15, Z. Morkunas \$10, Geo. Kodis \$6, P. Pargelen, S. Paberalis, R. Purkis, J. Rubb ir A. Vane po \$5, J. Bartulis ir D. Buzas po \$3, F. Sciukas \$2 ir Windsorietis \$1.

J. Valaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų, švenčių proga pasveikinimų paskelbti ir nuo J. Igučio \$20 aukų.

Ch. Eendriukaitis, Toronto, pridavė keletą atnaujintų prenumeratų ir nuo Ad. Vitkausko \$3 ir J. Arlausko \$2 aukų.

Ch. Morkunas, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų. M. Paužienė, Toronto, pridavė nuo savo dukters Rožytės \$5 aukų.

R. Barauskas, Rochester, N. Y., leisdamas Padėkavonės dienos atostogas White Plains, N.

Y., prisituntė atnaujintų prenumeratų ir dar \$17 surinktų aukų. Aukojo F. Kurkulis \$10, G. Daukas \$5 ir Alb. Baronas \$2.

F. Artišauskas, Kapuskasing, Ont., prisituntė naują prenumeratą, užrašytą į Lietuvą, kelias atnaujintas ir ten suaukotus dėl LB paramos \$13. Aukojo: T. Kairys ir J. Žilnys po \$5 ir F. Artišauskas \$3.

A. Kulikauskas, Toronto, paaukojo \$2 reikšdamas padėką.

Patys atsinajindami prenumeratas paaukojo: Ant. Orien, Webster, N. Y., \$5;

Ch. Devetzko, Bricktown, N. J., \$2;

Jim Puzinas, Montreal, \$2; Dom. Stroles, Hixon, B. C., \$1.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai aciū.

Administracija

Iš Pačių Kolūkių Pirmininkų Lūpy

Jau buvo rašyta, kad Kanadoje lankėsi du žymūs Tarybų Lietuvos kolūkių pirmininkai, Vincas Adomavičius, Kapuskasingo rajono Černiakovskio kolūkio ilgametis pirmininkas, Tarybų Sąjungos Aukščiausios Tarybos deputatas, ir Kostas Glikas, Šakių rajono Lenino vardo kolūkio pirmininkas. Jų vadovaujami kolūkiai plačiai išgarsėjo dideliais atsiekimais. Jūsų reporteriui teko pasikalbėti su jais ir iš jų pačių patirti apie žemdirbių padėtį. Čia nors keliais sakiniais perduosiu LB skaitytojams iš jų gautas informacijas.

Pasirodo, kad Lietuvos žemės ūkyje įvyko didelių pakaitų. Pavyzdžiui, kolūkiečiai dabar gauna atlyginimą pinigais. Už darbadienį jie gauna 4 rublius ir daugiau. Jei kolūkio išde nėra pinigų pakankamai, tai jis turi skalintis banke, bet kolūkiečiams išmokėti algas du sykiu per mėnesį.

Prie to uždarbio, kolūkiečiai, kaip žinia, turi po 60 arų žemės. Gali laikyti gyvulių, užsiauginti daržovių, vaisių. Faktinai, jiems pragyvenimas nieko nekainuoja. O už gautus pinigus jie gali daug ko nusipirkti. Tad visai nedyvyvas, kad Černiakovskio kolūkyje jau ne vienas turi automašinas. Skačiamos mašinos, radijas, televizoriai yra jau visai paprastas dalykas.

Kolūkiečiai jau pradeda atsizadėti didesnių gyvulių. Parduoda karves kolūkiui. Už tai jie iš kolūkio gauna veltui po 3 litrus pieno į dieną. Atsizadėjimas nuosavų gyvulių labai daug palengvina kolūkiečiams, ypač moterims, kurioms tenka atlikti visą ruošą. Už tai jos gali daugiau dirbti kolūkyje ir uždirbti pinigų. Kiti atiduoda dalį arų kolūkiams, o paskui jie gauna veltui grūdų. Matote, apdirbti mažus sklypus mašinomis nepatogu, o arklius laikyti taipgi neįmanoma. Bendrai,

Už tuos pinigus jis pasistato namus gyvenvietėj. Dažnai jam dar lieka pinigų.

Jaunavedžiai, kurie dar neturėjo savo namų ir sklypų, gauna paskolas ant 13 metų, jeigu jie nori statyti namus. Per pirmus tris metus jie nemoka už paskolas nei palūkanų, nei principinės sumos.

Kas ketvirtas kolūkietis dalyvauja saviveikloje. Kas ketvirtas mokinasi. Kam buvo mažą progą išimokslinti sunkiais laikais, tie dabar gilina savo mokslą.

Lietuvoje dabar jau didžiama kolūkių verčiasi labai gerai. Visai atsilikusių beveik nėra.

Beje, kolūkiečiai taipgi gauna ir senatvės pensijas.

Jei kolūkietis užaugina veršį ar kokį kitą gyvulį ir parduoda, tai už gautus pinigus nereikia mokėti taksų. Pajamų taksai, atrodo, labai maži.

Mūsų svečiai išsireiškė, kad gal prisieis piginti žemės ūkio gaminius, kad palengvinti miesto darbininkams. Žemdirbiai jau pralenkė miesto darbininkus.

Iš svečių pasakojimų gavosi išvada, kad Lietuvos žemės ūkis padarė nepaprastai didelę pažangą. Kolektyvizacija paliepusavo žemdirbius nuo sunkaus darbo, pakėlė jų materialę ir kultūrinę gerovę.

J. Y.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT
Šviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsiatojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

Europiška Muzika

Dėl vestuvių, šokių, banketų ir kt.

22 metų patyrimo muzikantai

Prieinama kaina

Tel. Henrick — 534-2709, Toronto

Lietuviai, kurie atostogoms ar kitais reikalais atvažiuojate į Miami, Fla., neužmirškite atsilankyti į Lietuvių Socialį Klubą. Čia kiekvieną sekmadienį 1 val. dieną yra duodami geri pietūs už žemą kainą. Po pietų, šokiai, susitikimai ir svečiavimasis.

Kuriems reikalingos informacijos gavimui kambarių vietiniai klubo nariai patars jums kaip ir kur juos gauti. Kviečia į svečius visus lietuvius

Lietuvių Socialis Klubas

2610 Northwest 119th Street
Miami, Fla. 33167
Telefonas: 688-4161

Argi Jau

Ten — vadinasi didžiai skamba tadis, ar ne tiesa? T viškės Žiburiai. T vadinasi, blogai. T ten blogas. Kad tu, tai įrodo už atvykusi iš Lietu maitė! Ne, ne k tik vardan dras paslėpusi pavard reikalą meluoja, džia tiesą" laisva je, tą patį laišką Europos Lietuvi rašė... Kaethe M

Rašvdamas aš aš nelinkęs laik "vidurio linijos" guoja Nemuno I dėl, kad pasioik nino melavimo

Aš esu kelis k ristų Lietuvoje. domėjaisi jaun nes tarp mano, daug jaunų, pol augusių žmonių bėiausi apie jau keleiviais. Aš t ta nuomonę api nimą ir noriu je

Pirmiausia "7 sraipsnio autorė ga, amoral: ji v kuriuo gyveno, Vadinasi, tik v patikės, kad L vienąs jaunas t tas išvyko iš k pinesis "sugedė kas ta "Zemait — gimnazistė, ninkė, valstietė mini, sunku ir jos tokia išmin

Antra, "T. Z daug aiški scl jaunimas nekt ras ir pasileid simoko mok. Bet juk čia p me "T. Z." pusi nados lietuvait lizinga, teisin jaunimas nėra žmonės mano" dos religinga pat atrodo blo saugo jaunim chuliganizmo, mo? Bet kuris tas patikės tai to religingoje nėra komunis jaunimų nusil

Ne kas kita rašė tokius žo "Ar pats ži mūsų student tikus? Kad K kų' vadas yra delė mūsų jau hilstai?"

"Lietuvoje žymi kultūrin da straipsnį maitė", o tai Tik neaišku, i tosios moky kur puikūs mokslininkai, ratai, pramo

Argi Jau Iš Tikrųjų Toks Ten Jaunimas?

Ten — vadinas, Lietuvoje. Išdidžiai skamba tokiu atveju žodis, ar ne tiesa? Ten — rašo Tėviškės Žiburiai. O kadangi ten, vadinas, blogai. Tai ir jaunimas ten blogas. Kad abejonių nebūtų, tai įrodo užrašas — "Rašo atvykusi iš Lietuvos". Kas? Zėmaitė! Ne, ne klasikė, bet vis tik vardan drąsios teisybės... paslėpusi pavardę. Juk pagal reikalą meluoja, t. y. "atskleidžia tiesą" laisvame krašte. Beje, tą patį laišką išspausdino ir Europos Lietuvis, tik ten pasirašė... Kaethe M.!

Rašydamas apie šį straipsnį, aš nelinkęs laikyti kažkokios "vidurio lniijos", kurią propaguoja Nemuno Kraštas. Tai todėl, kad nusiopiktinės dėl sąmoningo melavimo.

Aš esu kelis kartus buvęs turistu Lietuvoje. Ten nemažai domėjausi jaunimo gyvenimu, nes tarp mano giminaičių yra daug jaunų, pokario metais išaugusių žmonių. Aš daug kalbėjausi apie jaunimą su bendrakeleiviais. Aš turiu visiškai kitą nuomonę apie Lietuvos jaunimą ir noriu ją čia pareikšti.

Pirmiausia "T. Ž." ir "E. L." straipsnio autorė yra nedorovinga, amoralė: ji visą jaunimą, su kuriuo gyveno, vadina blogu. Vadinas, tik ji viena gera? Kas patikės, kad Lietuvoje buvo tik vienas jaunas geras žmogus ir tas išvyko iš krašto, užuot rūpinęsis "sugedėlių" taišymu? O kas ta "Zėmaitė", su Kaethe M. — gimnazistė, studentė, darbininkė, valstietė? Kai ji to nepamini, sunku ir patikėti iš kur jos tokia išmintis.

Antra, "T. Ž." ir "E. L." per daug aiški schema: Lietuvos jaunimas nekultūringas, nedoras ir pasileidęs todėl, kad nesimoko mokykloje religijos. Bet juk čia pat, tame pačiame "T. Ž." puslapyje, viena Kanados lietuvaitė, be abejo, religinga, teisinasi: "Šių dienų jaunimas nėra toks blogas, kaip žmonės mano". Vadinas, Kanados religingas jaunimas taip pat atrodo blogas? Religija apsaugo jaunimą nuo vagysčių, chuliganizmo, nekultūringumo? Bet kuris mūsų inteligentas patikės tai pasakaj, kai mato religingoje mūsų šalyje, kur nėra komunistų įtakos, tokį jaunimą nusikalstamumą?

Ne kas kitas, o "Ateitis" parašė tokius žodžius: "Ar pats žinai, kad 25 nuos. mūsų studentų vartoja narkotikus? Kad Kalifornijos 'bytnikių' vadas yra lietuvis? Kad didelė mūsų jaunimo dalis yra nihilistai?"

"Lietuvoje jaunimas nepasižymi kultūringumu" — pradedu straipsnį kultūringa "Zėmaitė", o taip pat Kaethe M. Tik neaišku, iš kur pilnos aukštosios mokyklos studentų, iš kur puikūs jauni Lietuvos mokslininkai, dailininkai, literatai, pramonės administraci-

jos vadovai? Iš kur tie jauni S. Sondeckio muzikantai, kurių audringai plojo Montreolio lietuviai?

Meluoja "Zėmaitė", Kaethe M., "Europos Lietuvis" ir "Tėviškės Žiburiai".

Straipsnyje — tiesiog elementarios nesąmonės, kuriomis gali tikėti tik tamsūs žmoneliai.

Štai, esą, vaikų darželiai sugadina kone visą Lietuvos jaunimą. Lankėme mes tuos darželius ir pavydėjome jų, matydami, kaip gražiai moka vaikučiai elgtis. Ir tik sakė mums, kad tų darželių labai trūksta ir tėvai jų vis pageidauja.

Knygutes mažiesiems vaikams esą pilnos propagandos ir net nėra "jokios pasakėlės, kur būtų gražiai aprašomas dorų vaikų gyvenimas, mokoma būti gerai, klausyti tėvų". Bauriausias melas. Jei meluoja "Zėmaitė" ir Kaethe M., tai bent dievobaimingi redaktoriai galėjo tas knygutes pavartyti.

Didelis Tarybų Lietuvos Mokslui Pripažinimas

VILNIUS. — Lietuvos mokslininkų kelionės po pasaulį tapo dažnesnės. Vien pastaraisiais mėnesiais mūsų mokslo pasiuntiniai lankėsi Japonijoje ir Suomijoje, JAV ir Italijoje, Čekoslovakijoje ir Anglijoje, VFR, Norvegijoje, Prancūzijoje. Neseniai iš tarptautinės konferencijos, kuri vyko Detroite (JAV), sugrįžo Lietuvos TSR Mokslų Akademijos prezidentas, chemijos mokslų daktaras profesorius Juozas Matulis.

Spausdiname prof. J. Matulio pasikalbėjimą su ELTOS korespondentu B. Bačeliu.

— Prezidente, mus pasiekė užsienio spaudos agentūrų pranešimai, kad CITCE narius, susirinkusius Detroite maloniai nustebino Lietuvos elektrochemikų darbai. Vieningai pripažįsta, kad jie originalūs ir labai vertingi. Malonėkite ta proga papasakoti apie CITCE veiklą.

— CITCE — tai Tarptautinis termodinamikos ir elektrocheminės kinetikos komitetas, subūręs geriausius, mano manymu, šios srities specialistus. Iš 800 jo narių aštuoni — Tarybų Sąjungos atstovai. Komitetas kasmet renkasi konferencijoms. Detroite buvo kalbama apie pagrindines elektrokristalizacijas ir elektrochemines kinetikos problemas. Kaip žinome, tai yra vienos iš aktualiausių problemų šiuolaikinėje elektrochemijoje, kovojančioje su technikos priešu Nr. 1 metalų korozija.

CITCE ne vien apibendrina vertingiausių elektrochemijos pasiekimus. Ji taip pat vienija įžymiausių pasaulio chemikus, tarytum apjungia jų mokslines idėjas ir pastangas. Lietuvos atstovo dalyvavimas šioje konferencijoje reiškia didelį Lietu-

vos elektrochemijos pripažinimą.

Konferencijoje skaičiau pranešimą apie kai kuriuos mūsų chemikų darbus. Pranešimas sudomino visus specialistus, jį paprašyta atspausdinti mokslinėje spaudoje. Nenoriu būti nekuklus, tačiau susidarė įspūdis, kad pusė darbų, atliekamų Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Chemijos ir cheminės technologijos institute, sukeltų tokį pat CITCE susidomėjimą, kaip ir perskaitytas pranešimas. Malonus siurprizas buvo tai, jog lankydamasis Fordo kompanijos laboratorijoje, taip pat "Judilait" firmoje, aptarnaujančioje visą JAV galvaninių cechų darbą, sužinojau, kad jose naudojamos kai kuriomis Lietuvos chemikų rekomendacijomis. Šios firmos gerai žino mūsų darbus, spausdina juos savo leidiniuose.

— Naudodamasis proga, noriu pateikti tokį klausimą. Beveik ketvirtį amžius jūs vadovaujate Lietuvos TSR Mokslų Akademijos veiklai. Sakykite, kurį Lietuvos mokslo pasiekimą laikote vertingiausiu?

— Nenorėčiau išskirti kurio nors atskiro atradimo, mokslinio eksperimento ar mokslininko vardo. Svarbiausia, mano manymu, yra tai, kad mūsų institutai pagal sprendžiamų problemų reikšmę ir eksperimento kultūrą pasiekė aukštą tarptautinį lygį. Tai patvirtino ir gauti rezultatai. O tokios mokslo sritys, kaip teorinė spektroskopija, puslaidininkų fizika, šiluminė fizika, taikomoji matematika, elektrochemija, išėjo į pasaulinę areną. Būtent tai ir yra didžiausias Lietuvos mokslo pasiekimas.

— Kurias mokslo šakas ar kryptis, jūsų nuomone, vertėtų

vystyti mūsų respublikoje artimiausiu metu?

— Į tai atsakys patsai gyvenimas, teisingiau — praktika. Kai kurios naujos kryptys po truputį jau išryškėja. Tai visų pirma eksperimentai organinės sintezės srityje, ypač biologikai aktyvių medžiagų, priešvėžinių ir mutageninių preparatų ieškojimai. Mnyčiau, jog pribrendo reikalas plačiau ir nuodugniau tyrinėti biocheminius procesus, vykstančius gyvulių ir augalų pasaulyje. Ir jėgų, ir patyrimo tam turime. Savaiame suprantama, bus plečiami darbai techninės kibernetikos srityje.

Jeigu kalbėsime apie mokslo vystymo politiką, kurios mes laikomės, tai pagrindinis mūsų tikslas — paremti kiekvieną naują Lietuvos mokslo daigėlį, puoselėti jį ir stiprinti.

TORONTO. — Antikomunistai jugoslaval norėjo pikietuoti Jugoslavijos ambasada, bet nebepikietavo, nors leidimą turėjo. 100 policininkų buvo pasiruošę saugojimui ambasados, jeigu iškiltų reikalas.

VICTORIA. — Britų Kolumbijos premjeras Bennett nori, kad būtų priskirta prie jo provincijos Yukono teritorija ir dalis Northwest teritorijos.

Lietuvos Spausdiniai

"Liaudies Balso" raštinėje galite užsiprenumeruoti Tarybų Lietuvos išleidžiamus laikraščius ir žurnalus. Metinių prenumeratų kainos sekančios:

Dienraštis "Tiesa" — \$5.00; tris kartus į savaitę išleidžiamas "Sportas" — \$4.00; tris kartus į savaitę išleidžiamas "Valstiečių laikraštis" — \$2.50; savaitraštis "Gimtasis Kraštas" — \$2.25; du kartus į savaitę išleidžiamas "Lietuvos Pionierius" — \$1.50; savaitraštis "Literatūra ir menas" — \$3.50; du kartus į savaitę išleidžiamas "Tarybinis Mokytojas" — \$3.50.

Mėnesinių žurnalų metinių prenumeratų kainos:

"Genys" — \$1.50; "Žemės ūkis" — \$8.50; "Kultūros barai" — 3.00; "Komunistas" — \$2.00; "Liaudies ūkis" — \$6.00; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Mokslas ir Technika" — \$9.50; "Mūsų Gamta" — \$8.50; "Mūsų Sodai" — \$7.50; "Pergalė" — \$5.00; "Sveikatos Apsauga" — \$8.50; "Tarybinė Mokykla" — \$4.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00 ir "Jaunimo Gretos" — \$2.50.

Du kartus į mėnesį išleidžiamų žurnalų prenumeratos:

"Svyturys" — \$5.00; "Šluota" — \$3.00; ir keturis kartus į mėnesį išleidžiamo "Ekranu Naujienos" — \$4.50.

Kai kurių iš virš vardintų laikraščių ir žurnalų galima gauti ir pavienių egzempliorių Liaudies Balso raštinėje. Laikraščių egzemplioriaus kainos po 5-10 c., o žurnalų po 25-50 c.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsakytos ne vėliau gegužės mėnesio, o metinės ne vėliau spalio mėnesio.

Užsakymus siųskite su money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

GERA PROGA ISIGYTI

Anglų - Lietuvių ir Lietuvių - Anglų Kalbų

Žodyną

Sudarytas

V. Baravyko ir B. Piesarsko

Žodynas apima apie 20,000 žodžių. Knyga 332 puslapių, kietais audeklo apdarais. Naudinga pradiniam ir tolimesniam pasimokimui anglų ar lietuvių kalbos.

Žodynas išleistas 1966 metais Lietuvoje. Mes jo turime nedidelį skaičių, tad prašome paskubėti su užsakymais. Pirmieji užsakymai bus išpildyti tuojau, vėliau gauti gali trukti kelis mėnesius pakol bus išpildyti.

Žodyno kaina \$2.50

Su užsakymu prisiuntusiems ir mokestį bus apmokėtas persiuntimas.

Užsakymus prašome siųsti adresu:

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos kaina:
Kanadoj ir visur kitur \$5.00 metams; pusmečiui \$2.50.
I Lietuvą \$7.00 metams

LIAUDIES BALSAS
160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

TAI NEBŪTŲ JOKS LAIMĖJIMAS

Buvęs Kanados premjeras L. B. Pearsonas, kalbėdamas Londone, Britanijoje, išsireiškė, kad NATO jokia būdu negalėtų laimėti karo su Tarybų Sąjunga, jeigu nepanaudotų nuklinių bombų. Išvada gaunasi, kad jis laimėtų, jeigu panaudotų nuklinius ginklus. Jei jis iš tikrųjų įsivaizduoja kokią nors laimėjimą, tai jis labai klįsta.

Jeigu būtų griebiamasi nuklinių ginklų vienoj pusėj, tai ir kita neatsilktu. Reikia manyti, kad nukliniame kare NATO šalis daugiau nukentėtų, negu Tarybų Sąjunga. Jos teritorija didelė, miestai išmėtyti. Tuo tarpu Vakarų Europoje nuklinės bombos viską sunaikintų.

Nuklinis karas neduotų jokių laimėjimų nei vienai, nei kitai pusei. Nukliniai ginklai yra žmonijos sunaikinimo pabūklai. Juk ne vienas mokslininkas aiškino, kad šimtai milijonų žmonių žūtų pirmomis dienomis. Kiti žūtų nuo radiacijos.

Tik įsivaizduokit, kas atsitiktų Berlynui, Londonui ar Maskvai, jeigu ant tų miestų sprogtų nuklinės bombos. Ten vien mūrų griuvimas užmuštų milijonus žmonių.

Kalbėti apie bet kokius laimėjimus nukliniame kare galima tiksliai jokie supratimo neturint apie tuos ginklus. Bet Pearsonas juk gerai žino, ką jie reiškia.

Kai kas teigia, kad nukliniai ginklai, būdami tokie baisūs, dabar sulaukia blokus nuo susikirtimo. Jeigu jie nors tiek gera daro, tai labai gerai. Bet praityje jokie ginklai nesulaikė nuo karo. Geriausia būtų, jeigu visos šalys šiuos ginklus atmetų, sunaikintų juos, panaudotų atominę energiją taikiems reikalams. Daug atominės energijos labai reikia elektros gamybai. Tuo tarpu ji guli sudėta į nuklines bombas niekam nieko gera nedarydama.

TEISINGAS NUTARIMAS

Jungtinės Tautos priėmė rezoliuciją, reikalaujančią panaikinti taip vadinamą laiko aprubežiamą, kas liečia karinius nusikaltėlius. Kitaip sakant, kad kariniai nusikaltėliai būtų baudžiami už padarytus kriminalinius nusikaltimus bile kada, kada tik jie bus sugauti.

Vokiečiai ir eilė kitų šalių, įskaitant JAV ir Britaniją, stovi už tai, kad praėjus tiek ir tiek metų po karo, kariniai nusikaltėliai nebebūtų traukiami atsakomybėn, nežiūrint jų nusikaltimo dydžio.

Veik visų šalių įstatymai nerubežiuoja laiko civiliniams kriminalistams. Jie gali būti teisiami ir baudžiami po daugelio metų, jei neatlikę bausmės. Daugelyje šalių kriminalistai palieka su rekordais ir atlikę bausmę. Tuo tarpu norima aprubežiuoti laiką baudimui karinių nusikaltėlių, nors jie būtų nužudę šimtus tūkstančių žmonių.

Matote, karinių nusikaltėlių tarpe yra aukštų žmonių, politikierių, karininkų, generolų. Už tai ir norima sudaryti sąlygas, kad jie galėtų išsisukti nuo bausmės, jeigu jiems pavyks iki nustatyto laiko išsisukti.

Pietų Amerikos šalyse esą daug nacių šikių, kurie ten slapstosi nuo atsakomybės už padarytus nusikaltimus. Nustatytam laikui praėjus, jie galėtų grįžti namo ir vėl kurstyti žmones, organizuoti fašistus, rengtis kitam karui.

AR JIE TAIP PAT NEŠAUDYTŲ

Jungtinių Valstijų valdžia reikalauja, kad šiaurės Vietnamas nešaudytų JAV žvalgybinių orlaivių, kai jie skraido virš šiaurės Vietnamo. O jie dažnai skraido ir net su palydovais.

Bet ar amerikiečių jėgos Pietų Vietname nešaudytų šiaurės Vietnamo žvalgybinių orlaivių? Labai abejotina. Su tuo jie nesutiktų. Tokiu būdu, kol amerikiečiai nėra davę leidimo šiauriečiams žvalgyti pietinę dalį, jie negali reikalauti, kad šiauriečiai nekludytų amerikiečių žvalgybiniam orlavams.

Elly May Clampett, viena iš televizijos spektaklio "Everly Hillbillies" žvaigždžių, su savo "draugais".

Ponai išsigando Dviejų Menininkų

Al. Gimantas rašo Tėviškės Žiburiuose:

"Jei Kanadoje gyvenantiems tautiečiams iš sovietinamos Lietuvos atvykusių menininkų pasirodymai jau nėra naujiena, tai Jungtinių Valstijų lietuviams abiejų Noreikų koncertai buvo savotiška staigmena, kuri buvo sutikta, jei taip galima sakyti, aiškiai nepasiruošus. Dėlto nereikia stebėtis, kad tautiečių masėje pynėsi visos eilės įvairių, tiesiog diametriškai priešingų, nuomonių — ir už, ir prieš, ir pusiau. Žodžiu, jei būtų buvę daugiau laiko, tikriausiai būtų prieita prie visapusiškų ir ilgų diskusijų, svarstymų, posėdžiavimų, gal net ir vienokių ar kitokių rezoliucijų priėmimo. Koncertai betgi buvo taip greit suorganizuoti, kad dalis amerikiečių lietuvių spaudos nežinojo kaip elgtis. Buvo svarstyta, dėti ar nedėti apmokėtus skelbimus, korespondencijas ir pranešimus ryšium su tais koncertais...

"Atskirais atvejais norėta atsiklausti mūsų veiksmų nuomonės. Kitur buvo posėdžiauta, skubomis tartasi, kas ir kaip daryti, elgtis. Bijotasi visiško pasimetimo, siekta bendro planavimo. Kaikur planuota pikietuoti. Prie kai kurių lietuvių krautuvių buvo iškabinta net ir įvairių plakatų, kviečiančių boikotuoti būsimą koncertą ir primenančių, kad atsilankiusieji išduoda Lietuvos laisvės kovą. Kiti šūkiškai ragino Noreiką vykti Sibiran; nebuvo aišku — koncertuoti ar ten visiškai apsigyventi".

Ne visiems, žinoma, tokią baimę sukėlė šie du garbingi Lietuvos menininkai. Jis toliau rašo:

"...Virgilijaus ir Ženetos Noreikų koncertai pilnai pateisino dėtas viltis. Gausūs žiūrovai nepaprastai šiltai priėmė abu menininkus, negailėjo katučių. Kaikur jie susilaukė net 'standing ovation', kuris mūsų kraštuose rezervuojamas tik patiemis iškiliausiems menininkams. Pažymėtina, kad jų koncertuose matėsi ir nemažas skaičius lietuviškojo jaunimo, kurie paprastai netaip jau rangus tautiniuose parengimuose pasirodyti".

O pati Tėviškės Žiburių redakcija puolėsi ant pačių menininkų. Girdi,

"Su pralaužta visiška izoliacija, su pavergtos Lietuvos menininkų atsilankymais Kanadoje bei JAV-se iškyla ir politinis momentas. Kaikurie išminčiai pataria atskirti kultūrinius dalykus nuo politinių — vengti pastarųjų, ribotis tik kultūriniais ir privatiniais. Teorijoj tai neblogai skamba, bet praktikoje taip neišeina. Minėtąjį patarimą galima pritaikyti ten, kur susiduriama su partine politika, bet ten, kur vyksta kovos už esminius žmogaus egzistencijos dalykus, kaip pvz. tautos laisvė, religijos laisvė, asmens laisvė, politika tampa kasdienine duona, nuo kurios niekas negali atsisakyti. Dėlto ir pavergto krašto menininkų pasirodymai Š. Amerikoje nėra be politinio atspalvio. Galima, žinoma, dirbtinai jį pridengti, bet neįmanoma pašalinti. Kiekvienas tikras lietuvis išeis, klausydamas tokių koncertų, šalia džiaugsmo, jautia ir skaudžią žaizdą, kurios šaknys yra politinėje srityje. Be to, dabartiniai Lietuvos valdovai ir menai, ir kultūra pajungia politi-

Apie Bombas

N. Aukštuls

Pastaruoju metu plinta naujovimas bombų. Darosi aišku, kad bombų sprogdinimas yra politinis. Toronte buvo išsprogdytos bombos prie orlaivių kompanijų viršininkų namų. Panašus įvykis buvo Montreale. Aną dieną buvo išsprogdyta namų darbo bomba Sarnioje, prie Dow Chemical of Canada Ltd. kompanijos pareigūno. Čia jau aišku, kad bombų padėjėjai nėra kokie pamišėliai, individualūs kersytojai, bet politiniai teroristai, bombų pagalba bauginantieji kompanijas, kurios parduoda savo gaminius amerikiečiams naudoti Vietnamo kare.

Be abejonės, visi dori žmonės smerkia karą Vietname. Daug kas Kanadoje kritikuoja vyriausybę už pardavimą ginklų ir chemikalų Jungtinėms Valstijoms. Bet tas nereiškia, kad Kanados visuomenė pritaria tokiai taktikai — eksplodavimui bombų prie kompanijų pareigūnų namų.

Pardavimas ginklų nėra taip paprastas klausimas. Štai Britanija ir Tarybų Sąjunga parduoda ginklus Nigerijai, o Francija — Biafrai. Vieni parduoda ginklus Izraeliui, o kiti — arabų šalims. Būtų galima suminėti daug tokių pavyzdžių. Užteks pridėti, kad šiandien jau tokia padėtis pasaulyje.

Kalbant apie Kanadą atskirai, galima pastebėti tą, kad jeigu Kanada yra padariusi sutartį su JAV, tai turi pildyti. O jeigu nutrauktų, neparduotų karinių reikmenų, tai parduotų kiti. Nieko tuo neatsiektume.

Bombų padėjėjai veikiausiai priklauso prie tų, kurie teigia, kad reikia sudaryti bent kelis Vietnamus. Kitaip sakant, užkurti karus keliose vietose. Reikia pasakyti, kad tokių karštuolių yra visose šalyse. Jie nepagalvoja, kad tuomet būtų keliaropai didesnės žudynės. Kad jos privestų prie taikos, baigimo karo Vietname, labai abejotina. Norint gaisrą užgesinti, nepatartina užkurti kitus gaisrus.

OTTAWA. — Karališkoji policija padarė 285 kratas Kvebeko provincijoj Likerio Kontrolės Tarybos tarnautojų streiko metu, paėmė 4,004 galionus svaigalų, įsmugeliuotų iš JAV.

niams bei propagandiniams tikslams. Pvz. vienas tokių tikslų yra netiesioginiai minkštinti išeivijos priešinimą sovietinei okupacijai".

Bet gi Noreikus atkvietė Kanadon ne kas kitas, o patys dipukai. Noreikai jokių prakalbų nesakė, jokios propagandos neskleidė. Jeigu lietuviškos dainos ir operų ištraukos virto ponams propaganda, tai, vyrai, lyskite po lovomis, nes jums tikrai blogai.

Pas

Skaitant namų santykių lininkų straipsnius, kad j prinokusiems

Gal jie ir ra siekiantieje visai nepr

Vieną tarj naip, kitu ki

Tačiau, k aiškaus nusis mokytojais v

Einant pir sunku kur n

Yra žmo duoja, kad muhstai yr rėjo pralen jiems sutrul jėgos.

Bet jie vi kapitalistus kur neatidu savo televiz

dovauti v stiprinti k

Cekoslov atrodo, nor vo oponen jo būti til

Veiksni stoja už a Girdi, bok daugiau la

O dabar varžė, vėl

Ir kaip galima [til Beje, k

Lietuvos, čia propag džia, šauk džia.

Kai ku tautiečiai reakcingis Pavyzdži pranciškos pinigūs ne certo skel

Už pini vatyviški raščiai de bet ir p

Tai, k "artimo" Jie tu dievo 10.

Šį sek susirinks mą Toror

Taigi, LB yra nujų liet jas.

— NAIRC macijų r kad visos ri būti p vaizdai.

Nebuv kia didel tui.

Pastabos

Skaitant nekurių taip vadinamų santykių su Lietuva šalininkų straipsnius gaunasi mintis, kad jie yra panašūs neprinokusiems pamidorams.

Gal jie ir geri tautiečiai, gera siekiantieji, bet jie politikoje visai neprinokę.

Vient tarpu jie kalba vienaip, kitu kitaip.

Tačiau, kad ir neturėdami aiškaus nusistatymo, nori būti mokytojais visiems.

Einant pirmyn ir atgal, bus sunku kur nors nueiti.

Yra žmonių, kurie įsivaizduoja, kad Čekoslovakijos komunistai yra labai gudrūs, norėję pralenkti visus kitus, tik jiems sutrukdė Varšuvos pakto jėgos.

Bet jie vistiek negudresni už kapitalistus. Kapitalistai niekur neatiduoda savo spaudos, savo televizijos, neišsizada vadovauti valstybei, norėdami stiprinti kapitalizmą.

Čekoslovakijos komunistai, atrodo, norėjo pavesti viską savo oponentams, o patys norėjo būti tik stebėtojais.

Veiksniai pyko ant tų, kurie stoja už atsilankymą Lietuvon. Girdi, bolševikai nori, kad kuo daugiau lankytųsi.

O dabar, kai lankymai suvaržė, vėl keikia.

Ir kaip tokiems žmonėms galima įtikti?

Beje, kai kas atvyksta iš Lietuvos, tai šaukia, kad siunčia propagandistus, o kai neleidžia, šaukia, kad nieko neišleidžia.

Kai kurie mūsų "kilnieji" tautiečiai toli pralenkia pačius reakcingiausias žmones.

Pavyzdžiui, Darbinis k a s pranciškonų organas, nei už pinigų netaipino Noreikų koncerto skelbimo.

Už pinigų net patys konservatyviausieji kapitalistų laikraščiai deda ne tik nepolitinius, bet ir politinius skelbimus.

Tai, kokia tų pranciškonų "artimo meilė".

Jie tur būt pamiršo savo dievo 10 įsakymų.

Šį sekmadienį LB patriotai susirinko į metinį LB parengimą Toronte.

Taigi, dar kartą susitiksimė. LB yra pats svarbiausias senųjų lietuvių ryšio palaikytojas.

J. Y.

NAIROBI. — Kenijos informacijų ministerija reikalauja, kad visose viešose įstaigose turėtų būti prezidento Kenjato atvaizdai.

Nebuvimas jo atvaizdo reiškia didelę nepagarbą prezidentui.

Prie senosios katedros varpinės Vilniuje. (M. Baranausko ntr.)

Ką Kiti Rašo

Negalima džiaugtis rinkimų rezultatais

"Daily World" korespondentas Tim Wheeler analizuoja praėjusių prezidentinių rinkimų rezultatus. Daugiausia dėmesio jis kreipia į naujosios reakcinės "American Independent Party" pasirodymą politinėje arenoje. Jis giria Amerikos organizuotus darbininkus už jų pasidarbavimą prieš George Wallace kandidatūrą. Jo nuomone, jeigu Wallace nelaimėjo daug daugiau, tai dėkui darbo unijų nariams. Paskutinėmis rinkiminėmis kampanijos dienomis unijistai Michigano, New Yorko, Pensilvanijos ir kitose valstijose ėjo stuba nuo stubos, platino lapelius ir ragino piliečius atmesti Wallace fašistinę programą ir jo kandidatūrą.

Faktas yra, kad Wallace daugiausia balsų laimėjo mūsų priemiesčiuose, kur daugumoje gyventojai yra vidurinės klasės bei profesionalai. Tirštai darbininkais apgyventuose rajonuose jis nedaug tegavo pasėkėjų.

Iš kitos pusės, Tim Wheeler sako, pavojinga būtų nedavertinti Wallace pasirodymo. Per visą šalį jis surinko apie devynis milijonus arba 13 procentų visų balsų. Penkiose valstijose su 45 elektoriais jis rinkimus laimėjo. Šiam jo vadovaujama judėjimui susidarė tvirtas pagrindas. Nereikia atmesti jo augimui prielankių galiomybių. Ypač darbo žmonės tu-

ri budėti.

— Laisvė

Kunigai už revoliuciją

Paryžiuje jaunieji kunigai reikalauja revoliucijos Romos katalikų bažnyčios struktūroje. Reformų nebepakanka, reikia revoliucijos.

Amerikoje tūkstančiai kunigų atsisako klausyti popiežiaus enciklikos gimdymo kontrolės klausimu. Seniau jie būtų ekskomunikuoti, nubausti, o dabar nebėra kaip juos nubausti.

Revoliucinės darbininkų ir studentų kovos sukrėtė ir senąjį surambėjusį bažnyčios kisutą. Revoliucinės idėjos ir ten prasiskverbė.

— J. Gasiūnas

Legalios apgaulės

Vėlesniu laiku Čikagoje iški- lo aikštėn didelės apgaulės namų pirkime.

Negalintiems užtekamai sumokėti, kad gavus paskolą ar "morgičių", parduodami namai "ant kredito". Taip perkantis gali įmokėti mažiau, bet tenka mokėti didesnę nušimtį. Dar blogiau — kontraktan įrašoma, jog nesumokėjus laiku vieno mėnesio mokesčio, savininkas gali atsiimti namą, neatmokėti anksčiau įmokėtų pirklio pinigų ir iškraustyti pirklią kada nori.

Ta apgaulė yra legali. Pirkikas teisme negali laimėti.

Vedant laisvą apgyvenimą, arba šiaip negrams einant į ku-

rią baltais apgyventą sritį, žemės-namų verslo kompanijos ima bauginti baltuosius, kad namai nupigs ir "turėsite parduoti už dainą". Įbauginti parduoda namus pigiau, o vėliau negrams parduodama už daug aukštesnę kainą.

Iškilo aikštėn vienas tokis verslininkas, nupirkęs iš baltos šeimos namą už \$15,000, namą pardavė negrams už \$25,820.

Tas irgi legalu, bet tai didelė apgaulė ir pardavėjo ir pirkiko.

Beturčius, mažiau žinančius, taipgi bailesnius žmones skriaudžia ir apgaulioja svetimu darbu gyvenantys. Reikia tokių saugotis, nepatikėti jų "geradarystei".

— Vilnis

Niekas nepersekioja

Spalio pabaigoje Čikagoje įvyko lietuvių Romos katalikų kongresas.

Susirinkę prabaščiai priėmė graudingą rezoluciją, kurioje "atkreipia savo žvilgsnį į tikinčiuosius tautiečius okupuotoje Lietuvoje".

Anot rezolucijos, Lietuvoje visi religijos reikalai "nuėję velniop".

Bandyta pakurstyti tikinčiuosius, bet, konfratrai, tuščios pastangos.

Dviem atvejais lankydamasis Lietuvoje gerai įsitikinau, kaip tikintieji ten yra "persekiojami". Štai pora pavyzdėlių.

Viešėjau pas brolio sūnų. Pastebėjau, kad jo 8 metų dukrytė nešiojasi kokią knygėlę ir prie kiekvienos progos varto puslapius. Pažinędavau.

Paaiškino, jog tai katekizmo pamokos. Ji ruošiasi prie pirmos komunijos ir kunigas įsakė visą mintinai išmokyti.

Tuo pat kartu mergytė Pionierių organizacijos narė ir, kaip tik mokykla užsidarys atostogoms, jau turi pakvietimą vykti į Pionierių vasarinę stovyklą prie Baltijos jūros. Šių metų birželio 16, sekmadienį, buvau Druskininkuose. Pačiame miesto centre puiki katalikų bažnyčia. Na, ir neiškentėjau nenuėjęs.

Pamaldos, sako, laikomos dviem kalbom — lietuviškai ir lenkiškai. Įeinant į bažnyčią niekas nekliudė, ir įžangos ne-kolektavo — nori eik, nenori neik.

Bažnyčioje išbuvau virš pusę valandos. Visą tą laiką kunigas sėdėjo klausykloje ir neprišartino nei vienas nusidėjėlis.

Klaupkuose suskaičiau 37 moteris ir 6 vyrus — visi mano amžiaus (per 70 metų).

— L. Jonikas

Kodėl vokiečiai

Paišiki, kad iš septynių užsieniečių korespondentų, pašalintų iš Čekoslovakijos, keturi yra vakariniai vokiečiai, Amerikos organizacijų pasamdyti ir pasiūstį savotiškai interpretuoti įvykius ir kiršinti tos šalies žmones prieš kitus socialis-

ŠYPSENOS

Jis pildo prizadą

Vyras parėjo namo ir vėl girtas.

"Juk tu aną dieną prizadėjai daugiau negerti?" pyko žmona.

"Taip, sakiau, kad daugiau negersiu".

"Bet gi tu pasigėrei?"

"Bet aš išgėriau nei kiek ne daugiau, kaip ir kitais sykais".

Jai neaišku

"Ar tu matei, kiek katalikų kunigų priešinasi popiežiaus uždraudimui naudoti piles nuo pastojimo?" teiraujasi vyras. "Man visai nesuprantama. Juk jiems gimdyti nereikia".

Nenori rizikuoti

"Kiek man yra žinoma, prieš tavęs lenda net trys vaikinai, bet tu dar vis nesivedi. Kas trukdo?" teiraujasi draugė.

"Nežinau kurį rinktis. Galima padaryti didelę klaidą".

Ritmiška Kontrolė Niekam Neverta

Dr. John Rock, Bostone gyvenąs katalikas gydytojas, dabar jau 78 metų amžiaus, padėjęs išrasti piliules nuo pastojimo, sako, kad ritmiška gimdymo kontrolė yra "nenaturalus gimdymo kontrolės metodas".

Toks susivaldymas, kokį siūlo ritmiškos kontrolės šalininkai (daugiausia dvasininkai), Dr. Rock manymu, neturi vietos laimingoje šeimoje. Piliulės esančios natūraliausias būdas išvengti pastojimo.

"Aš dabar galiuos, kad kiek metų atgal aš parašiau popierį apie ritmą", pareiškė jis draudamos agentų konvencijoj. "Bet ir tuomet aš sakiau, kad tinka tik labai mažai daliai vedusių žmonių, ir kad turi būti taikoma labai atsargiai. Dabar aš manau, kad, suradus geresnius metodus, ritmas nukrito į sritį, kur mes padėjome supratimą, kad Žemė yra plokščia ar kad Saulė skrieja apie Žemę".

Dr. Rock darbavosi ieškodamas būdų pašalinti nevaisingumą. Dr. Pincus pasinaudojo jo mokslu suradimui piliulių nuo pastojimo.

OTTAWA. — Dr. O. M. Solandt sako, kad reikia sudaryti mokslų ministeriją, norint turėti aiškia liniją mokslų srityje.

tinus kraštus, o pirmoje vietoje — prieš Tarybų Sąjungą.

Kam reikėjo vokiečių? Nejaugi jau pritrūkome amerikiečių žurnalistų ir korespondentų, kurių šimtai vaikštinėję be darbo?

Daugiau negu misterija... — A. Bimba

Montrealo žinios

Pranešimai

Susirinkimas

Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 8 d., 2 val. po piet, Lietuvių klube. Kviečiame visus narius dalyvauti.

J. V.

Rengiamas banketas ir mitingas apvaikšiojimui Saplio revoliucijos 51-ųjų sukaktuvių. Įvyks 6546 Saint Lawrence Blvd. Pradžia 6:30 v.v. Gruodžio 7 dieną.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Rengėjai

Montrealiečių Kronika

Ligoniai

Pranas Siuplevičius staiga susirgo ir išvežtas į Montrealo Generalinę ligoninę.

Birutė Manstavičienė netikėtai susilaužė koją ir guli Ready Memorial ligoninėje.

Linkiu ligoniams greitai pasveikti.

Išvyko, atvyko

Lilytė Urbanavičiūtė buvo išvykusi į New Yorką aplankyti savo draugų ir pažįstamų.

Pas A. ir P. Siuplevičius svečiuojasi Ados sesutė iš Philadelphijos.

Sukaktuvės

Adelei ir Ross Portwine (Goutaitei) buvo surengtas gra-

žus balius 15 metų vedybinių sukaktuvių proga. Tėvai ir artimieji draugai sukviė daug svečių į Aušros vartų parapijos salę. Jaunieji gavo puikią dovaną, o svečiai praleido linksmai laiką.

Linkiu jiems sulaukti dar daug tokių sukaktuvių.

Liūdna žinia

Julė Vaitiekūnienė gavo liūdną žinią iš Rochesterio, kad ten mirė jos taip mylimas brolis J. Kardišauskas.

Julė ir Albinas Vaitiekūnai buvo nuvykę į šermenis.

Gili užuojauta Julei ir jos šeimai, o velioniai lai būna lengva JAV žemelė.

J-na

Padėkos žodis

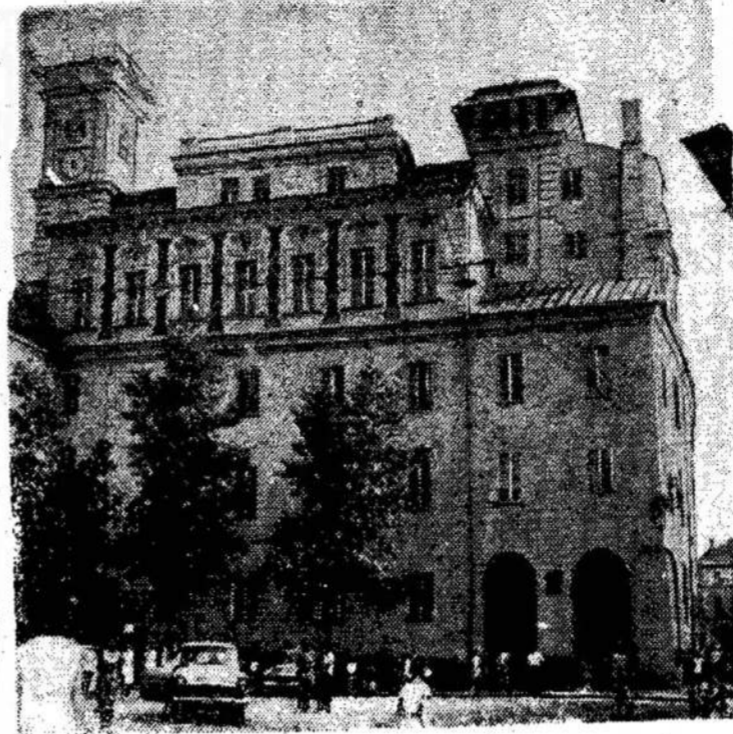
Norime visiems išreikšti nuoširdų ačiū už prisijustas gėles, užuojautas ir atsilankymą į šermenis, palydėjimą į kapines Elenos Tamašiūnienės (Degulytės), kuri mirė spalio 28.

Kadangi mūsų mamytė buvo laisvų pažiūrų, tad jos pagėdavimą pildydamos palaidojome laisvai.

Dar kartą ačiū visiems, kurie padėjote pernešti šį didelį liūdėsį. Jūsų visų nepamiršime niekad. O mes liekame nuliūdę, netekę brangios mamytės.

Dukrelės Aldona ir Alvyra su šeimomis

ANKARA. — Arti 1.000 studentų demonstravo protestuodami prieš naują JAV pasiuntinį. Demonstrantai šaukė: "Prakeikta Amerika!"

Seniausio Lietuvoje — Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko universiteto bendras vaizdas. (M. Baranausko nuotr.)

Ką Slepia Ruseinių Senkapis

Šią vasarą grupei Lietuvos Istorijos instituto archeologų, vadovaujamų istorijos mokslų kandidato Vytauto Urbonavičiaus, senkapis ant Šušvės kranto (netoli Josvainių) atidengė savo paslaptis. Korespondentas paprašė V. Urbonavičių papasakoti apie kasinėjimo rezultatus.

— Kasinėjimai leidžia daryti kai kurias išvadas apie čia gyvenusių lietuvių Gedimino, Vytauto laikais, jų tikybą, papročius, laidojimo būdą, verslus, materialinę ir dvasinę kultūrą. Senkapį reikėtų priskirti 14-tam-15-tam amžiams, kai lietuviai prievarta buvo verčiami krikštytis. Kaip žinia, iki 1387 metų — krikščionybės priėmimo — mirusiųjų lavonai buvo deginami. Įvedus naują tikėjimą, buvo reikalaujama mirusius laidoti krikščioniškai, griautiniuose kapuose. Tačiau kasinėjant juose rasti pelenai rodo, kad ir tuo laiku kai kurie mirusieji buvo deginami pagal seną pagonių tikėjimą. Iš to galima spręsti apie lietuvių pasipriešinimą naujajai tikybai. Atidengtame senkapyje — 40 degintų ir 14 griautinių kapų. Įdomu tai, kad čia rastos ir atidengtos didelės žirgų kapi-

nės. Mat, senovės lietuviai buvo laidojami kartu su žirgais, kurie, kaip tada galvota, pabainoti ir išpuoti bus reikalingi ir "aname gyvenime". Atidengti gana turtingi kapai. Viename net penki žirgai su gražiomis kamanomis, žaslais, brizgilais, skambalais. Kai kurios žalvarinės puošmenų dalys gana gerai išsilaikiusios. Ilgą laiką vyravo nuomonė, kad žirgus užkasdavo gyvus, bet ir šis senkapis įrodo, kad prieš tai būdavo kažkokių apiečių, kurių metu degindavo žaslus ir tik paskui uždėdavo ant nevygo žirgo galvos. Dažname kape randama vištų kaulų. Buvo paprotys mirusiajam būtinai įdėti vištą. Pažėrdami velionį, artimieji suruošdavo tikrą pokylį. Mirusįjį sodindavo už stalo, užgerdavo į jį, priekaištaudavo, kam palikęs juos, kai toks gausus vaišių stalas. Panašios puotos buvo ruošiamos tiesiog kapinėse prie duobės.

Kai kuriuose degintiniuose ir griautiniuose kapuose rasta ir pinigų, žinių apkaustų. Pinigus dėdavo tam, kad velionis galėtų nusipirkti vietą, jei čia

anksčiau buvo palaidotas kitas žmogus.

Prie visų vyrų ir net vaikų rasti peiliai. Matyti, su jais nesisirdavo ir gyvi būdami. Prie moterų — verpstės ir ypač daug segių, žiedų. Radome ir žeberklų, kalavijų, iečių antgalvių, kirvių. Įdomu tai, kad šie daiktai pagal paprotį buvo dedami sulaužyti, kokius mes ir randame.

Kasinėjimai dar neužbaigti. Užbaigus ketiname surengti ekspozicijų parodą Josvainiuose ir Kėdainių kraštotyros muziejuje.

Ar Tai Reikalinga?

Įėjo madon pranešinėjimai apie sergančius, dėkoti viešai už bet kokias paslaugas. Atrodo, kad čia yra einama prie kraštutinių. Pranešant ligonius, nepraleidžiami net tokie, kurie vyksta į ligoninę ar pas gydytoją tik dėl sveikatos patikrinimo. Susirgti juk dažnai kam pasitaiko. Bet kol skaitytojai perskaito, kiti būna jau pasveikę. Reikėtų apsirubežiuoti tik ilgais ligoniais, nes tik tokiuose atsitikimuose paskelbimas laikraštyje turėtų reikšmę, draugai ir draugės galėtų atlinkyti sergančius.

Su padėkom, atrodo, dar blogiau. Padėka nėra jokia naujiena. Kitiems gal visai neįdomu apie tai skaityti. Reiktų viešai dėkoti tik tokiuose atsitikimuose, kada asmeniškai visai negalima. Pavyzdžiui, atsitikime mirties. Likę gimines ar saviškiai tokioje valandoje negali visiems padėkoti. Bet šiaip atsitikimuose, net kokiuose nors pagerbimuose, partijose, visuomet yra dėkojama visiems bendrai vietoje, tai kokia prasmė dar dėkoti per spaudą viešai? O dažnai dėkojama net saviškiams. Tas ne tik atrodo keistai, bet yra ir neetiška.

Aš perskaitau daugelį laikraščių, net kitataučių. Niekur nerashme tokių kraštutinių, kaip pas mus. Ar nebūtų laikas šį tą pataisyti, vengiant to, kas nereikalinga.

Skaitytojas

HILL TOP MOTEL

Route 17 West Vaudreuil, Que.

33 kambariai, maudymosi baseinas, arkliai pajodinėjimai, pirmos klasės valgykla su pilnu laisniu, rami vieta pailsėti. Butai dėl nuo 2 iki 8 asmenų.

Motelis randasi ant kelio 17-to apie mylia į vakarus nuo Dorion, Que.

Rezervavimui vietos prašome telefonuoti: 234-4591 arba 453-3401.

Savininkas A. NAGINĖ

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas.

20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Elena Tamašiūnienė, montrealietė, mirusi spalio 28 dieną.

Mirus J.A.V.

JURGIUI KARDIŠAUSKUI

Reiškiame giliausią užuojautą velionies žmonai Onutei ir jo seseriai, gyvenančiai čia Kanadoje, LaSalle-Montreal, Julei Vaitiekūnienei

M. M. Gudal

P. M. Niauris

Verdun, Que.

Mirus J.A.V.

JURGIUI KARDIŠAUSKUI

Reiškiame giliausią užuojautą velionies žmonai Onutei ir jo seseriai, gyvenančiai čia Kanadoje, LaSalle-Montreal, Julei Vaitiekūnienei

J. M. Čeponiai

J. A. Lesevičiai

A. N. Matiukai

LaSalle, Que.

A. PARA

B

Komedija bažnyčios hičiojosi iš klaidės tvirta bijojo vienas nenorėjęs vienas steng lininkams, teišus, kiek kinti priešir galingas. Al plėšriuosiu ne surytų v

Ką gi tu? Kaip pas ratas tapo laiko figūr talikų bažn Iškilti jam gabumai, sukrumas i kurių jis i mas ir kuri pastaruosiu kai jis tapo žiausias legat turtingiaus Romanija, "valstybė" žinę draus gėsi išplės nepamiršo nepavykus puodimo ir padėti, v kariuomen vyko užim žiausias vals naują perl

Jis buvo kardinolų laikė savo masis tuo nas su Gr lydovu, k maniją ir ti popieži tu jis dau tinkamai, elgtis ate

Popieži susikrimit jį suprat — Arg kimas bi sušauksiu tuo tik

Kosa n namą žvi — Kar sis tėve? kad gali nuosius kėjo skir Grigali — Aš ūko. — riu tiek patinka.

Kosos — Ate — niuris tyti su r tau pači tik popie išrinkom sutikai tarti. D mo, kur

A. PARADISIS

Vertė J. Ragauskas

Baltazaras Kosa

(Tąsa)

Komedija tęsiasi, katalikų bažnyčios hierarchai atvirai tyčiojosi iš krikščionių. Abu jie laikėsi tvirtai įsikibę sostų. Abu bijojo vienas kito, bet nė vienas nenorėjo to parodyti. Kiekvienas stengėsi įrodyti savo šalininkams, kad jis absoliučiai teisingas, kiekvienas stengėsi įtikinti priešininką, kad jis labai galingas. Abu jie buvo panašūs į plėšriuosius žvėris, kurie įmanę surytų vienas kitą.

Ką gi tuo metu veikė Kosa? Kaip pasakojama, buvęs piratas tapo viena įžymiausių to laiko figūrų, galingiausiu „katalikų bažnyčios kunigaikščiu“. Iškilti jam padėjo ne tik tai jo gabumai, protas ir žinios, apsuksimas ir jėga, bet ir turtai, kurių jis prisiplėšė pirataudamas ir kurie ypąc padidėjo per pastaruosius šešerius metus. Kai jis tapo kardinolu ir popiežiaus legatu. Stambiausias ir turtingiausias Italijos rajonas, Romanija, buvo nelyginant jo „valstybė“. Ten jis įvedė geležinę drausmę ir tolydžio stengėsi išplėsti savo valdas. Jis nepamiršo prieš dvejus metus nepavykusio Forlio miesto užpuolimo ir dabar, gerai ištyręs padėtį, vėl patraukė tenai su kariuomene. Šį kartą jam pavyko užimti miestą ir jį popiežiaus valstybės karūną įsegti naują perlą.

Jis buvo vienintelis iš senųjų kardinolų, kurį Grigalius 12-sis laikė savo bičiuliu. Naudodamasis tuo, Kosa, pasilikęs vienas su Grigalium ir kitu jo palydovu, kai šie keliavo per Romaniją ir Toskaną, ėmė aiškinti popiežiui, jog pastaruoji metu jis daug kartų pasielgęs netinkamai, ir patarė, kaip reikia elgtis ateity.

Popiežius Grigalius dėjosi susikrimtęs: bičiulis neteisirgajį suprato.

— Argi svarbu, kad susitikimas bus ne Savonoje! Aš jį sušauksiu Udinoje, ir daugelis tuo tik apsidžiaugs.

Kosa metė jį Grigalių paniki-namą žvilgsnį.

— Kam tu taip kalbi, šventasis tėve? — tarė jis. — Manai, kad gali apgauti ir mane? Ir senuosius kardinolus? Kam reikėjo skirti naujus kardinolus?

Grigalius suraukė antakius. — Aš esu popiežius! — sušuko. — Ir, kaip popiežius, skiriu tiek kardinolų, kiek man patinka. Ir dar paskirsiu.

Kosos akys patamsėjo.

— Atsargiau, šventasis tėve, — niūriai pasakė. — Nesiskaityti su niekuo, savavališkai — tau pačiam nenaudinga. Esi tik popiežystės emblema. Mes išrinkome tave sąlyginiai. Tu sutikai su tuo ir pasirašai sutartį. Dabar nesilaikai nutarimo, kurį mes priėmėme, prieš

tave išrinkdami. Tad kas gali įpareigoti mane sutikti su tavo kvaila ir absurdiška politika?

Popiežius piktai pasižiūrėjo į Kosa, paskui atsuko į savo palydovą.

— Karoli...
Tai buvo Riminio valdovas, ištikimas Grigalium 12-tojo šalininkas, šventoio sosto kondotjeras Karolis Malatesta.

— Karoli, — pakartojo popiežius, — areštuokite šį nedorėlį. Reikės suimti Lukoie ir kitus maištaujančius kardinolus bei kunigus.

Nespėjo Riminio valdovas nė žodžio ištarti, kai Baltazaras susiukęs staigiu judesiu nusimetė nuo pečių raudoną kardinolo mantiją, ir priešais juos stojo šarvuotas piratas su stiletu rankoje.

— Karoli, — kreipėsi jis į Malatestą. — Esi protingas žmogus — ne toks, kaip tavo ponas. Prieš penkis šimtus tavo karių aš pastatysiu pusantro tūkstančio savųjų. Aš jau seniai supratau, jog negalima pasitikėti šiuo klatingu venecijiečiu.

Jis net neištarė popiežiaus vardo.

— Gvindačai! — šuktelėjo. — Kelk aliarmą, tegul juodu pamato mūsiškius.

Iš anapus uždangos išėjo biauirusis sutanotas milžinas su kardu ir stiletu rankose.

Varpo dūžiai iššaukė į gatves šimtus iki dantų apsiginklavusių žmonių.

Aprašydami šį epizodą, bažnyčios istorikai pareiškėdavo, kad Kosa buvo paruošęs spąstus popiežiui, kai šis keliavo per Romaniją, ir kad popiežius išsigelbėjęs vien Malatestos pagalbos dėka.

Po penkių dienų Grigalius 12-tasis, apleidęs savo legato valdas, iškeikė jį, pasmerkdamas amžinoms pragaro kancioms. Be to, Grigalius 12-tasis atėmė iš Kosos legato titulą ir teises. Bolonijos ir visos Romanijos gyventojus jis atleido nuo prievolės klausyti legato, kuriam jie kadaise buvo prisiekę ištikimybę. Buvo uždrausta vykdyti bet kurios Kosos įsakymus.

„Buvęs legatas — tironas, jo kalaviją valdė Sėtonas“, — pasakytą popiežiaus bulėje.

Kosa tik nusijuokė.

— Aš jam parodysiu, tam seniui! — sušuko jis. — Nuplėškite to seno kvailio šeimos serbą nuo visų emblemy valstybinuose pastatuose! Nuo šiol aš būsiu absoliutus ir nepriklausomas turtingiausias ir gražiausias vyskupijos valdovas.

Po to Kosa išvyko iš Bolonijos į Lūką susitikti su „broliais kardinolais“. Jie labai apsidžiaugė, išvydę Kosą. Kardi-

nolai laikė jį žmogumi, galinčiu vadovauti sąjūdžiui prieš popiežių. Jie tarytum pabudo iš miego.

— Kvaili jūs, kad sėdite Lukoje! — pasakė jiems Kosa. — Kas gali garantuoti, kad jūsų neišduos popiežius? Ir ar galima iš viso kuo nors pasitikėti?

Siaubas nupurtė visus, kai prisiminė šešis kardinolus, kurie, pakliuvę į Urbono 6-tojo rankas, iškentėjo baisius kančiomus, o paskiau buvo sukišti į maišus ir išmesti į Ligurijos jūrą. Kardinolai pamatė, kad jų „broliis“, buvęs piratas, kur kas geriau už juos supranta laiko dvasią, melo, išdavysčių, klastos, žiaurumo epochą, kada mažne kiekvienas žmogus, prisidengęs dorybės kauke, vykdė nusikaltimus.

— Atvykite pas mane į Pizą, ten jūs būsite saugūs.

Ir buvęs piratas (o dabar pripažintas dvasininkų vadovas) paaiškino: Piza prieš keletą metų buvo prijungta prie Florencijos valdų, o jis, Kosa, turįs ryšius su Florencija. Svarbiausias Toskanos miestas ir Kosos valdomos sritys turi bendrų interesų ir todėl nesudarinės pašalinių sutarčių ir sąjungų.

„Kardinolas Kosa, — rašo M. Renieris, — tvirtai laikydamas savo rankose Boloniją ir visą Romaniją, disponuodamas popiežiaus valstybės materialinėmis vertybėmis, o taip pat savo paties didžiuliais turtais, kuriuos susikrovė savo valdymo laikais, tapo svarbiausiu kardinolų sąjūdžio svertu ir primygtinai siūlė sušaukti bažnyčios susirinkimą Pizoje“.

„Gudrumu ir papirkimais jam pavyko patraukti savo pusėn daug kolegų, jų tarpe Petrą Filargą“, — skundžiasi savo laiškuose Grigalius 12-tasis.

Kardinolas Petras Filargas buvo įžymus katalikų bažnyčios veikėjas, didžiai išsilavinęs, aukštos moralės žmogus, nepanašus į daugumą tos epochos bažnyčios vyrų. Jis buvo (tenesistebi skaitytojas) graikas, kilęs iš Kretos salos. Dar visai jaunas jis liko našlaitis. Venecijiečiai, valdę tą didelę Graikijos salą, pastebėjo nepaprastus jaunuolio gabumus. Nusivežė į Veneciją, padarė kataliku, atidavė jį mokyklą, o paskui pasiuntė studijuoti — iš pradžių į Paryžių, vėliau Anglijon į Oksfordą. Grįžęs jis gavo vyskupo šventinimus, o po kurio laiko tapo Milano arkivyskupu. Milano valdovai ir šventasis sostas dažnai siuntinėjo jį su visokiomis misijomis į įvairius Italijos miestus, o taip pat į Vokietiją, Bohemiją (Čekiją), Lenkiją. Jis garsėjo savo teologinėmis žiniomis ir iškalba (buvo Paryžiaus universiteto profesorius). Tai, kad Kosai pavyko šią įžymų bažnyčios veikėją, konservatorių, įtraukti į kovą prieš Grigalių 12-tąjį, buvo laikoma dideliu Kosos nuopelnu.

Dar niekad katalikų bažnyčia nebuvo atsidūrusi tokioje apvertkinoje padėtyje. Žmonės pradžioje juokėsi iš dviejų katalikų bažnyčios korifėjų, bet netrukus popiežių elgesys pradėjo kelti vien pasibaurėjimą. Visa Vakarų krikščionija nekantriai laukė, kada gi pasibaigs atšlykšti komedija, kurioje svarbiausius vaidmenis turėjo šventieji tėvai.

Karolis 6-tasis pasiuntė laiškus abiejų Vakarų bažnyčių (Romos ir Avinjono) šventosioms kolegijoms. Jis ragino aukštuosius dvasininkus atsakyti savo „vadovų“.

„Gana! — rašė jis. — Kodėl šie bukagalviai krikščionijos tėvai vis dar tyčiojasi iš jūsų ir iš visos Vakarų Europos krikščionijos? Ne jau per metus jie negalėjo susitarti, kurioje žemės vietoje susitiks ir įvykdys savo pačių duotą iškilmingą pasižadėjimą? Užuo stengėsi suvienyti bažnyčią, jie nori įamžinti schizmą, šaukdami viens kitam priešiškus bažnyčios susirinkimus. Kardinolai! Išsižadėkite jų, susivienykite ir sušaukite bendrą susirinkimą bet kuriame mieste!“

Grigalius 12-tasis taip pat kreipėsi laišku į savo buvusius kardinolus:

„Tučtuojau išvykite iš Pizos ir pamirškite savo piktus sumanymus. Kol dar yra laiko, perkeikite pas mane. O jeigu ir toliau klausysite antikristo patarimų, nemanykite, kad paskui galėsite sugrįžti pas mane. Aš nebeprisiūsiu jūsų jokiomis sąlygomis. Esu popiežius ir pasiilksiu popiežiumi. Paskirsiu naujus man atsidavusius kardinolus, kurie ištikimai man tarnaus“.

Laiškas nieko nepadėjo. Grigalius 12-tojo kardinolai pasiliko Pizoje ir, kurstomi mūsų herojaus, demaskavo savo popiežių prieš visą krikščioniją.

„Tiek anksčiau, tiek ir dabar Grigalius 12-tasis savo neteisėtais poelgiais nuolat laužo nusistojusius šventus kanonus. Mes protestuojame ir kaltiname popiežių neteisėtais veiksmais. (Taip rašė kardinolai, kurie patys buvo jį išrinkę!) Šiam klausimui apsvarstyti nutarėme sušaukti bažnyčios susirinkimą, kuris turės išrinkti naują popiežių“.

Atsakydamas jį, Grigalius 12-tasis maištaujančius kardinolus atskyrė nuo bažnyčios.

Stengdamasis juos apjuodinti, popiežius vartojo tokius žodžius, kuriais būtų buvę nepatogu išplūsti paskutinį nieką arba vaikataujančią vienuolį.

Tačiau kardinolai dėl to nesijaudino. Jie išlipino Pizoje ant namų sienų lapelius, kuriuose Benediktas 13-tasis ir Grigalius 11-tasis buvo vadinami schizmo kaltininkais ir antikristo pasekėjais.

Grigalius 12-tasis, nieko nelaukdamas, paskyrė naujus kardinolus. Nors jis ir dėjosi nekrepipias dėmesio į pasmerkimą, vis dėlto neiškentė nepa-

siuntęs savo seniesiems kardinolams dar vienos ekskomunikas su dar grubesniais keiksmais.

Kartu jis kreipėsi į Vokietijos imperatorių Ruprechtą, prašydamas atvykti į Italiją ir išvaikyti arba paimti į nelaisvę kardinolus bei kitus bažnyčios veikėjus, ruošiančius susirinkimą Pizoje. Be to, jis pasiuntė pas Ruprechtą vieną kardinolą, kad tas greičiau įvykdytų jo prašymą.

Tuo metu Florencijos respublika šimto dvidešimties žymiausių savo teologų linomis naskelbė, kad „popiežius Grigalius 12-tasis — eretikas, atskalinamas ir krikščionių bažnyčios priešas“.

Florencija uždraudė savo valdiniam klausyti popiežiaus. Anželui Korariui (tai vardas, kuriuo vadinosi Grigalius, prieš tapdamas popiežiumi) nusiuntė laišką, kuriame reikalavo atvykti į susirinkimą Pizoje ir pasisakyti dėl jam pateiktų kaltinimų.

Tokioje pat padėtyje buvo ir Benediktas 13-tasis. Jį irgi apeleido jo kardinolai. Šie taingiai viešai ankaltino savo popiežių, išvadindami jį „nedorėliu intrigantu“.

Benediktas 13-tasis specialia bulė juos iškeikė. Podraug jį išvystė aktyvią veiklą Kastilijoje, Aragone, Skotijoje ir Prancūzijoje, stengdamasis sukviesti kuo daugiau dvasininkų į sąvąjį susirinkimą.

Tuo būdu 1409 metais turėjo įvykti trys „visuotiniai bažnyčios susirinkimai“, į kuriuos buvo sukviesti atstovai iš įvairių šalių, išpažįstančių tą pačią religiją! Vienas Perpinjane, kitas Udinoje, trečias Pizoje! Žinoma, iškilmingiausias ir tikrai visuotinis buvo tiktai pastarasis.

Undinos ir Perpinjano susirinkimuose turėjo dalyvauti žmonės, kuriems rūpėjo, kad bažnyčios skilimas nesibaigtų. Tuo tarpu Pizos susirinkimą rėmė tos Vakarų Europos šalys, kurių valdovai ir bažnyčios hierarchai norėjo bažnyčios susivienijimo. Netgi daugelis Benedikto 13-tojo kardinolų atvyko į Pizą.

1409 metų kovas. „Ligi šiol dar nebuvo gražesnio ir didingesnio reginio, kaip bažnyčios susirinkimo atidarymas Pizoje“, rašo žinomas katalikų bažnyčios istorikas J. Alcoegas. Susirinkime dalyvavo 23 kardinolai iš abiejų Vakarų bažnyčios stovyklų, 90 vyskupų, keletas atstovų nuo 102 arkivyskupų, 87 atstovai nuo 200 vienuolynų vyresniųjų, keturių elgetaujančių vienuolių ordinų generolai, 120 teologijos dėstytojų, 300 bažnytinės teisės profesorių ir licenciatų, Anglijos, Prancūzijos, Portugalijos, Lenkijos, Bohemijos, Neapolio ir Kipro karalysčių pasiuntiniai.

(Bus daugiau)

Torontiečių Kronika

Balyvaukime LB parengime

Torontiečių ruošiamas šį sekmadienį Liaudies Balso metinis parengimas bus daugeliu atžvilgių įdomus, jausus ir malonus. Bus parodyta naujų lietuviškų filmų. Toronto Lietuvių Moterų Klubo narės sutarė tikrai nuoširdžiai pasiaukoti pavaišinimui visų atsilankiusiųjų parengimą.

Į šį parengimą pasiruošę atvykti nuoširdieji LB draugai-ės iš Londono, Rodnės, Tillsonburgo, Hamiltono ir kitų tolimesnių apylinkių, tad torontiečiai ir nepalikime namie. Parengimo rengėjai visiems LB draugams-ėms sako: Ligi pasimatymo Liaudies Balso metiniame parengime gruodžio 8 d., 2 val. po piet, Toronto lietuvių salėje 160 Claremont St.

Vieša Padėka

Sirdingiausiai dėkojame rengėjoms už suruošimą mums priešvedybinio baltaus. Jūs įdėjot tiek daug darbo priruošimui maisto, o taip pat ir sukvietimu viešnių. Mudu nuoširdžiai dėkojam Jums už gausią piniginę dovaną ir už balių, o taip pat dėkojam ir viešniom už vertingas ir brangias dovanas. Dėdėms ir tetulėms nesurandam žodžio kaip Jums padėkoti už piniginę didelę dovaną. O mano mamytei ir Roberto tėveliams už išauklėjimą, suteiktą mokslą ir už brangų kraitį. Mes Jūsų niekuomet neuž-

Torontiečių Ruošiamas Liaudies Balso Metinis PARENGIMAS

Įvyks

Sekmadienį, Gruodžio 8 d.

LIETUVIŲ SALEJ, 160 CLAREMONT ST.

Programoje nauji, Lietuvoje gaminti filmai. Taipgi bus ir kitų pajvairinimų. Mūsų šeiminkės visus atsilankiusius pavaišins kavute ir užkandžiais.

Vsus lietuvius moloniai kviečiame dalyvauti, o LB skaitytojus ir jų šeimas ypatingai prašome pasistengti dalyvauti šiame parengime.

Pradžia 2 val. po piet.

Įžanga laisva

miršim. Pasilikam su Jumis
Rožytė ir Robertas
Toronto.

Padėka

Dėkoju iš gilumos širdies visiems, kurie taip gausingai lankėte mane, man būnant ligoninėj. Taipgi visiems, kurie atnešėte vertingų dovanų ir prisistūteite gausingai užuojautos atviručių.

Ta visokiaropa jūsų užuojauta man padėjo greičiau sustiprėti.

Dabar jau randuosi namuose ir "mokausi" vaikščioti. Dar sykį tariau visiems didelį aciū.

Alek Kulikauskas

Toronto.

NETIKETAI PRALEISTA

Skelbiant velionies P. Kriščiūno artimiesiems užuojautą per klaidą buvo praleista A. Leimonų pavardė. Labai atsiprašome klaidos paliestus.

A. V.

Trumpai Apie Viską

Jungtinės Tautos priėmė rezoliuciją, palaikančią gimdymo kontrolę. Rezoliucijos sponzorų tarpe yra ir Kanada.

Rezoliucija liečia ir kitus klausimus, liečiančius žmonių socialinę gerovę.

Gimdymo kontrolė nekuriose šalyse yra rimtas klausimas, nes žmonių priaugliis nuolatos

pralenkia šalies pajėgumą suteikti žmonišką pragyvenimą, apšvietą ir t. t.

New Yorko valstijos katalikų kunigų organizacijų atstovai turėjo savo konferenciją, kurioje buvo priimti reikalavimai. Tarp kitko jie reikalauja:

Nustatyti minimum algų skalę; įvesti patvarkymą, kad kunigai, vienuoliai ir vienuolės ir šiaip parapijonys turėtų balsą renkant naują vyskupą diocėjijai; pašalinti reguliaciją, pagal kurią kunigai pakeliami vien pagal senioritetą; suprasinti procedūrą vedybų anuliavimui; užgirti boikotą Kalifornijos stalo vynuogių tikslu paremti streikierius.

Taigi, ir kunigai pradeda reikštis organizuotai.

Arčiausias popiežiaus Paultaus patarėjas kardinolas Felici pareiškė, kad katalikai turi klausyti popiežiaus, nors popiežiaus įsakymai būtų klaidingi.

Manoma, kad šis jo diktatas katalikams yra surištas su popiežiaus enciklika gimdymo kontrolės klausimu. Tai pastaba visiems, kurie šiausiai prieš tą encikliką.

Klausimas kyla, o kas gi tas klaidas pataisys, jeigu visi turės akiai pildyti popiežiaus įsakymus, nors jie ir klaidingi?

Ontarijoje aplikacijų dėl perskry pastaruoju metu padau-

gėjo trigubai. Vien Toronto mieste paduota 1,400 aplikacijų.

Visuomenei reikalaujant, pakartojami du rusiškų filmų su angliškais paaškinimais

"CARO NUOTAKA"

Opera pagal Rimskį Korsakovą ir

"DON KICHOTAS"

taipgi spalvotas

Brighton Kinoteatre
127 Roncesvalles Ave.
Tel. 532-2710

Nuo gruodžio 5 iki 10,
Kasdien nuo 5:30 v. v.,
šešt. ir sek. nuo 5:00 v. v.

Unique Opportunity

International Company requires two mature persons to be trained as sales representatives to sell teaching machines and reference material. All appointments and leads supplied. \$165.00 weekly advance against commission. Phone Mr. Berger 366-9993. (Toronto).

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Akių ir Akinų Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Iškaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradienį, Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą
1175 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

FRAN VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priima persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 Bloor St. West, Toronto, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551